

The logo for dfir (Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd) features the lowercase letters 'dfir' in a dark blue, sans-serif font. A small blue dot is positioned above the 'i'. Below the text are three horizontal blue bars of varying lengths, creating a stylized underline.

DANMARKS FORSKNINGS- OG
INNOVATIONSPOLITISKE RÅD

Årsrapport

Danmarks Forsknings- og
Innovationspolitiske Råd

2023

Kolofon

Publikationen kan hentes på www.ufm.dk/dfir eller rekvireres fra
Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råds sekretariat.
E-mail: dfir@ufm.dk

Udgivet af Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd
Marts 2024
Uddannelses- og Forskningsministeriet
Børsgade 4
1215 København K.

Design og tryk: Stibo Complete
Oplag 75

ISBN til web: 978-87-93807-74-7
ISBN til tryk: 978-87-93807-73-0

ISSN til tryk 2445-5768
ISSN til web 2445-5776

Årsrapport

Danmarks Forsknings- og
Innovationspolitiske Råd

2023

DFiR's årsrapport er rådets eneste lovbundne opgave. Udover at være en redegørelse om, hvad DFiR har beskæftiget sig med i det forgangne år, skal årsrapporten indeholde rådets vurdering af den generelle udvikling, kvalitet i international sammenhæng og samfundsmæssig relevans i dansk forskning, teknologiudvikling og innovation. Det ansvar løfter rådet dels gennem en redegørelse for rådets aktiviteter i året, dels gennem nogle overordnede og samlende forsknings- og innovationspolitiske betragtninger og vurderinger af det forgangne år.

Indholdsfortegnelse

Forord	7	
Kapitel 1		
Behov for en koordineret forsknings- og innovationspolitik	8	
Kapitel 2		
Nye rådsmedlemmer	14	
Kapitel 3		
Bidrag til den forsknings- og innovationspolitiske debat i 2023	22	
Kapitel 4		
Afsluttede aktiviteter i 2023	29	<u>5</u>
Kapitel 5		
Igangværende projekter	35	
Kapitel 6		
Internationale aktiviteter	39	
Bilag 1		
Medlemmer af Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd:	42	
Noter	43	

Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd. Fra venstre: Christine Nellemann, Jes Broeng, Mette Birkedal Bruun, Lene Tanggaard, Poul Toft Frederiksen, Frede Blaabjerg, Tine Jess, Søren Nedergaard, Steffen Bohni

Forord

I 2023 deltog Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (DFiR) i den forsknings- og innovationspolitiske samtale med en række forskellige bidrag.

I foråret 2023 udgav rådet en analyse af den danske universitetslov fra 2003, *Universiteter for fremtiden*. Her dokumenterer DFiR, at de danske universitetsforskere i 2023 i høj grad er orienteret mod samfundets behov. Næsten alle universitetsforskere (96 pct.) formidler deres forskning eller indgår i samarbejder med eksterne virksomheder og organisationer. Analysen viser imidlertid også interne udfordringer i sektoren, især i forhold til den demokratiske kultur og forskningsfriheden.

Rådet har desuden sat fokus på de forsknings- og udviklingsaktiviteter, der udføres ved professionshøjskoler og erhvervsakademier. I projektet *Praksis ind i forskning – forskning ud i praksis: Ti år med forskning og udvikling ved professionshøjskoler og erhvervsakademier* konkluderer DFiR, at der er uindfrie potentialer i forhold til bringe den viden, som sektoren medvirker til at producere, i anvendelse til gavn for både velfærd og virksomheder.

Derudover har rådet arrangeret en debat-række om konsekvenser og potentialer ved øgede investeringer i forskning og innovation, som skal anvendes i den danske forsvars-industri.

Samlet ser DFiR tilbage på et 2023, hvor forskning og innovation fremstår centralt, når vi som samfund skal finde svar på vanskelige udfordringer inden for f.eks. sikkerhed, den digitale udvikling, klima, sundhed og velfærd. Men der er også behov for at formulere en mere samlet og koordineret forsknings- og innovationspolitik, så forskning og innovation på bedst mulig vis kommer det danske samfund til gavn.

I april 2023 blev et nyt DFiR sammensat. Rådet fik i alt seks nye medlemmer, mens tre medlemmer fortsatte. I årsrapporten formulerer de seks nytilkomne medlemmer nogle af deres visioner for den danske forsknings- og innovationspolitik. Tak til de seks afgåede medlemmer for jeres store indsats, for givende forsknings- og innovationspolitiske diskussioner og for et godt samarbejde. Og varmt velkommen til de nye medlemmer.

God læselyst!

Frede Blaabjerg
Formand for Danmarks Forsknings- og
Innovationspolitiske Råd

Kapitel 1

Behov for en koordineret forsknings- og innovationspolitik

Dansk forsknings- og innovationspolitik indgår ofte tilsigtet eller utilsigtet som instrument for andre politiske dagsordener på tværs af Slotsholmen. Det danske forsknings- og innovationslandskab skal naturligvis tilpasse sig og bidrage til samfundsudviklingen. Men Danmark skal også værne om både bredden, dybden og kvaliteten af dansk forskning og innovation og ikke mindst de medarbejdere, der udgør grundstenen i forsknings- og innovationssystemet. Når skiftende regeringer gennemfører uddannelses- og arbejdsudbudsreformer eller fremsætter forskelligrettede strategiske prioriteringer og krav til videninstitutionernes bidrag til løsningen af store samfundsudfordringer, som de globale klima-, biodiversitets- og folkesundhedskriser, skal man have øje for konsekvenserne for forsknings- og innovationssystemet.

For godt et år siden tiltrådte SMV-regeringen. I den forbindelse bød DFIR den nye regering velkommen med fem pejlemærker for dansk forsknings- og innovationspolitik.¹ Pejlemærkerne er ment som referencepunkter, som kan bruges til at justere balancerne i det danske forsknings- og innovationssystem. De blev formuleret som problemer, men DFIR arbejder løbende på analyser, anbefalinger

og løsningsforslag i samarbejde med relevante aktører med henblik på at adressere dem.

I årsrapportens første kapitel undersøger DFIR endnu engang på forskellige aspekter af de fem pejlemærker, ikke mindst det femte pejlemærke om sikring af stabile politiske og finansielle rammer for det samlede forsknings- og innovationssystem.

Ny regering – ny tilgang?

SVM-regeringen har ikke formuleret eksplicite forsknings- og innovationspolitiske mål, hverken i regeringsgrundlaget *Ansvar for Danmark* fra december 2022 eller i 2030-planen *Danmark rustet til fremtiden* fra november 2023.^{2, 3} Der lægges heller ikke op til en forsknings- og innovationspolitik, der i højere grad er koordineret. Det er derfor uklart, hvilken retning regeringen ønsker for det samlede forsknings- og innovationssystem.

Regeringen har dog ambitioner på området, og der har også i 2023 været aktivitet i regeringens forsknings- og innovationspolitiske værksted med udviklingen af flere strategier og politiske initiativer.

De fem pejlemærker er:

1. Der skal skabes flere og mere innovative virksomheder.
2. Åbenhed, udsyn og den fortsatte internationalisering af dansk forskning og innovation skal bevares og styrkes.
3. Rammerne for den nysgerrighedsdrevne forskning skal sikres.
4. Vi skal værne om det brede videnberedskab og optag af viden i politikudvikling.
5. Der skal udvikles langsigtede og stabile rammer for aktørerne i det danske forsknings- og innovationslandskab.

I 2023 formulerede regeringen en National Strategi for Kvanteteknologi⁴, og arbejdede endvidere med en iværksætterstrategi, en rumstrategi, en life science-strategi, en globaliseringsstrategi samt en forsvarsindustriel strategi. Strategierne indeholder alle initiativer med betydning for den samlede forsknings- og innovationsindsats. Regeringen viderefører dermed tidligere regerings tilgang til forsknings- og innovationspolitikken med knopskydning og spredte initiativer frem for en mere koordineret og sammenhængende tilgang, der går på tværs af sektorer, ministerier og andre aktører.

Det er i DFIR's øjne nødvendigt med en mere koordineret og sammenhængende forsknings- og innovationspolitik. Flere centrale interessenter peger da også på behovet for en koordineret forsknings- og innovationspolitik, der adresserer forsknings- og innovationssystemets langsigtede udfordringer. Investeringer i og de rette rammer for forskning og innovation er afgørende for at udfolde Danmarks potentiale og sikre at såvel den private, som den offentlige sektor fortsat udvikler og udbreder ny viden, løsninger og teknologi, til gavn for hele samfundet.

Holistisk tilgang til rekruttering af universiteternes medarbejdere

De otte danske universiteter udgør kernen i det offentliges bidrag til dansk forskning og innovation og er et knudepunkt i det danske forsknings- og innovationssystem. Universiteternes forskningsmiljøer forventes at løfte komplekse og samfundstransformerende opgaver. DFIR ser et potentiale i at fastlægge en koordineret forsknings- og innovationspolitik, der sammentænker universiteternes berøringsflader med andre aktører i det danske forsknings- og innovationssystem og skaber fundamentet for en holistisk tilgang til rekruttering af universiteternes forskere samt tekniske og administrative medarbejdere.

Et internationalt miljø giver bedre forudsætninger for at tiltrække og fastholde de mest kvalificerede medarbejdere – både på universiteterne og i de danske virksomheder. Det handler også om at løfte kvaliteten igennem diversitet og inklusion af flere perspektiver. I en lille, åben økonomi som den danske skal vi udvikle løsninger og teknologier i en international kontekst, for langt de fleste af vores forretninger skal skaleres internationalt. Dertil kommer at internationalisering kan bidrage til at øge arbejdsudbuddet i Danmark og styrke udviklingen af offentlige løsninger.

Den fortsatte internationalisering af dansk forskning og innovation bør være et pejlemærke.

Et område, der kræver justering, er rekruttering, fastholdelse og udvikling af den danske forskerstand. I maj 2023 udgav DFIR rapporten *Universiteter for fremtiden*, hvor rådet konkluderede, at universiteterne står over for betydelige udfordringer.⁵ Det omfatter begrænset medarbejderinddragelse og usikkerhed om forskningsfriheden samt en stillingstruktur med udpræget brug af midlertidige ansættelser og udbredt afhængighed af eksterne midler for fastansatte forskere.

Mange forskere på ph.d.- og postdoc-niveau vil gerne fortsætte i en karriere ved et universitet, men for hovedparten vil det ikke være muligt. De bør mødes med vejledning og netværk tidligt, så en karriere uden for universiteterne fremstår håndgribelig og attraktiv. Det er afgørende for det samlede forsknings- og innovationssystem, at deres specialiserede viden og kompetencer – erhvervet gennem mere end 20 års uddannelse – finder den rette anvendelse.

Der er også behov for at revidere tilgangen til fastansættelse af forskere. Det er ikke ønskværdigt, at universiteterne fremstår som forskerhoteller, hvor vejen til fastansættelse

er forbeholdt de forskere, der hjemtager eksterne bevillinger. Der skal være plads til dygtige undervisere, entreprenører, formidlere, projektledere og myndighedsrådgivere. Hvor det er fagligt og videnskabeligt relevant, kan universiteterne også med fordel rekruttere forskere udefra, f.eks. fra private virksomheder.

Tilpasningen af de danske universiteters tilgang til rekruttering og fastholdelse af forskere bør også omfatte adgang til forskningsressourcer. DFIR konstaterer, at 74 pct. af forskerne inden for de sidste to år har modtaget under 50.000 kr. af deres universitet til at bedrive forskning for og derfor er afhængige af eksterne midler. Der er formentligt mange gode ideer, der kan modnes for små midler og skabe grundlag for fremtidige forskningsprojekter. Det kan styrke de fastansattes forskningsvilkår, men vil også komme unge forskertalenter til gode. Unge forskeres adgang til egne forskningsmidler kan understøtte generationsskiftet i dansk forskning.

Forskernes mandat i beslutninger om ansættelsen af forskere og egne ledere kan med fordel også styrkes. Det er afgørende for den fremtidige udvikling af institutionerne, at forskerne er drivkraften bag udviklingen af deres områder. Forskning og innovation giver de bedste resultater, når medarbejderne brænder for deres fag og virke samt inddrages i beslutningerne.

Endelig kan udviklingen af det tekniske og administrative personales kvalifikationer og karriereveje prioriteres højere. De bør ikke betragtes som sekundære i institutioners kerneopgaver, for de spiller en kritisk rolle. De udgør op imod halvdelen af danske universiteters medarbejdere og varetager vigtige opgaver, der er udviklet i takt med, at universiteterne påtager sig samfundsrettede opgaver inden for formidling og innovation.

Det er vigtigt, at der er blik for at styrke og udnytte den ressource optimalt.

Forbedrede rammevilkår for universiteterne

Det er universitetsledelsens ansvar, at universiteternes praksis er i bedre overensstemmelse med universitsloven og de universelle akademiske værdier. Universiteternes rammevilkår, herunder den politiske reformiver og ubalancer i universiteternes forskningsfinansiering, har imidlertid vanskeliggjort opgaven.⁶

Det er derfor meget glædeligt, at Danske Universiteter og seks private forskningsfinansierende fonde i 2023 tog ansvar og indgik en aftale, der fremadrettet giver universitetsledelsen et større økonomisk ledelsesrum.⁷

Men det politiske system kan også tage ansvar ved at skabe en bedre balance mellem basismidler, konkurrenceudsatte og strategiske midler eller give universiteterne en mere robust egenkapital. Det kan fx gøres ved at begrænse forskningsreservens stadige vækst og udmønte midlerne gennem basismidler, ved at begrænse omfanget af øremærkede strategiske midler i forskningsreserven eller hæve de offentlige fondes finansiering af indirekte omkostninger så den følger den faktiske udvikling.

Endelig er det DFIR's håb, at man fra politisk side holder igen med uddannelsespolitiske reformer. Universiteterne har over en årrække været pålagt omfattende reformer, hvoraf flere har været drevet af andre politiske motiver end at styrke universiteternes kerneopgaver. Det gælder reformer, der har haft til hensigt at skabe balance imellem landdistrikter og byer, at styrke arbejdsudbuddet eller at begrænse udbetaling af SU til udlændinge. Den storstilede reform af kandidatuddannelserne har været det altoverskyggende tema i 2023.⁸ Konkretiseringen og implementerin-

gen heraf trækker ressourcer fra implementeringen af andre strategier, hvor universiteterne også er tiltænkt en rolle.

DFiR vil på den baggrund opfordre til en koordineret forsknings- og innovationspolitik, der sammentænker universiteternes styrings- og finansieringsstruktur i forhold til deres samlede opgaveportefølje og deres berøringsflader med andre aktører i det danske forsknings- og innovationssystem.

Omsætning af forskning

Tilsvarende vil en sammenhængende og koordineret forsknings- og innovationspolitik gavne arbejdet med at bringe forskningen i anvendelse. Det gælder både med hensyn til at styrke innovationskraften i erhvervslivet, sikre de rette rammer for de kommende års opprioritering af forsvarsforskningen, styrke den videnskabelige rådgivning i politikudvikling og opbygge rammer for forskningsinformeret innovation i den offentlige sektor.

Antallet af virksomheder, der investerer i forskning og innovation, er faldende, især blandt små og mellemstore virksomheder.^{9, 10}

DFiR har tidligere konstateret, at der er uklare snitflader mellem GTS-institutionerne, universiteterne, klyngerne, erhvervsfyrtårne og ad-hoc initiativer som InnoMissionerne og pionercentrene.¹¹ Der er en tendens til, at der oprettes nye initiativer, der ikke tænkes sammen med eksisterende virkemidler, når der udvikles nye politiske strategier for enkeltområder.

Samtidig stiller de store samfundsudfordringer skærpede krav til koordinering på tværs af innovationssystemet, hvis Danmark skal komme i mål med nyttiggørelsen af viden og udviklingen af nye løsninger på store samfundsudfordringer. Erhvervslivet spiller en central rolle i modningen, omsætningen og udbredelsen af forskning og innovative løsninger. DFiR har derfor i det forgangne år

igangsat et treårigt analyseprogram om videnbaseret innovation og stiller her skarpt på innovationskraften hos små og mellemstore virksomheder.¹²

DFiR ser i forlængelse heraf også et behov for en forsknings- og innovationspolitik, der sikrer, at offentlige institutioner kan tilgå og bidrage til forskning og innovation på velfærdsområdet. Det gælder ikke mindst i den kommunale sektor. De danske kommuner har ikke selvstændig forskningsforpligtelse og kan have brug for at styrke anvendelsen og samarbejdet om ny viden fra forskning og udvikling. Mange aktører påpeger imidlertid, at der er plads til et langt stærkere og mere systematisk samspil og koordination mellem forskning og udvikling på den ene side og den kommunale praksis og hverdag på den anden side, således at forskningen i højere grad informerer og bliver informeret af praksis. DFiR undersøger derfor netop nu, hvilke understøttende instrumenter, der bringer forskning og udvikling i spil i styrkelsen af de kommunale velfærds- og uddannelsesopgaver.¹³

I forlængelse heraf er der rum for, at en større andel af professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes FoU-aktiviteter kan bidrage til udviklingen af velfærdssektoren og af de små og mellemstore virksomheder. Deres nuværende rammer og midler understøtter ikke i tilstrækkelig grad institutionernes mål om at styrke praksisfeltene og der er behov for udviklingen af en visionær, national strategi for forskning og udvikling, der omfatter professionshøjskoler, erhvervsakademier og sektorforskningsinstitutter.¹⁴

DFiR har tidligere konkluderet, at rådgivningen til flere ministerier mange steder fungerer velgennemtænkt og med stor erfaring, men at det kun er et begrænset antal ministerier og videnskabelige miljøer, der indgår i formelle samarbejder om videnskabelig

rådgivning.¹⁵ Der er fortsat behov for ordninger på tværs af videnskabelige områder, universiteter, ministerier og ressortområder. Samtidig har medlemmer af Folketinget ikke struktureret adgang til uafhængig videnskabelig rådgivning om mulige konsekvenser og udfaldsscenerier af politiske lovforslag og beslutninger. Her kan Danmark lade sig inspirere af de internationale eksempler på videncentre i parlamenter, hvor parlamentsmedlemmer kan trække på rådgivning i forhold til store beslutningsprocesser. DFiR mener derfor, at der behov for et eftersyn af den forskningsinformerede rådgivning til de danske myndigheder i ministerier, regioner og kommuner samt medlemmer af Folketinget. Der er basis for, at mere politikudvikling sker på et forskningsinformeret grundlag.

Endelig vil finansieringen og omsætningen af forsvarsforskning komme til at spille en særlig rolle i fremtiden for store dele af det danske forsknings- og innovationssystem i en ændret geopolitisk virkelighed. Det skal medtænkes i de omfattende investeringer i

forsvarsforskning. DFiR har derfor sat rammerne for en debat om, hvordan Danmark finder den rette balance mellem sikkerhed og åbenhed i de nationale og internationale forsknings- og innovationssamarbejder og opfordrer til, at man opbygger et system med programmer, der kan finansiere og sikre teknologi- og videnoverførsel til forsvaret.¹⁶

På den baggrund opfordrer DFiR til en koordineret forsknings- og innovationspolitik, der sammentænker de forskellige aktører i hele det forsknings- og innovationspolitiske landskabs opgaver og berøringsflader samt sikrer omsætningen af forskning og videnopbygning.

DFiR ser frem til et 2024, hvor rammerne for de danske forsknings- og innovationsindsatser fortsat er til diskussion med henblik på fremtidssikringen af hele det danske forsknings- og innovationssystem.

Kapitel 2

Nye rådsmedlemmer

Den 1. april 2023 bød Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (DFiR) seks nye rådsmedlemmer velkommen. Alle medlemmer af DFiR er udpeget af uddannelses- og forskningsministeren i deres personlige egenskab. De repræsenterer altså ikke deres institutionelle bagland. Udpegningen af medlemmerne gælder for en treårig periode med mulighed for genudpegning i yderligere tre år.

Rådets sammensætning sikrer en bred repræsentation af erfaring inden for:

- Forskning, forskningsfinansiering, teknologiudvikling og innovation i både offentligt og privat regi, herunder offentlig-privat forsknings- og innovationssamarbejde,
- Anvendelse og kommerialisering af forskningsresultater,
- Teknologiudvikling og innovation i det private erhvervsliv, herunder i små og mellemstore virksomheder,
- Forskning, teknologiudvikling og innovation i internationalt regi.

Tiltrædende rådsmedlemmer fra 1. april 2023:

- Direktør Steffen Bohni, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø
- Programchef Poul Toft Frederiksen, Poul Due Jensens Fond
- Centerleder og professor Tine Jess, PREDICT, Aalborg Universitet
- Chief Operating Officer Søren Nedergaard, Novo Nordisk Fonden
- Dekan Christine Nellemann, Danmarks Tekniske Universitet
- Rektor og professor Lene Tanggaard, Designskolen Kolding og Aalborg Universitet

De nye medlemmer formulerer her nogle af deres visioner og prioriteter for fremtiden inden for dansk forskning, innovation og teknologiudvikling.

Direktør
Steffen Bohni
Det Nationale Forskningscenter
for Arbejdsmiljø

Hvilke forsknings- og innovationspolitiske tiltag bør iværksættes for at fremtids-sikre Danmark?

På den helt store klinge er der potentiale i at investere i forskningsinformeret innovation i den offentlige sektor. Det gælder ikke mindst inden for de store velfærdsområder, hvor vi står med systemiske udfordringer, og hvor forskningsinformeret innovation kan gøre en forskel. Det er et område, jeg glæder mig til at arbejde med i DFIR.

Jeg tror også, at dansk forskning og innovation kan realisere store potentialer ved øget anvendelse af kunstig intelligens. Det gælder både hvordan vi forsker, og hvad vi forsker i.

Hvad må ikke blive lavet om i det danske forsknings- og innovationssystem

Det er vigtigt, at der også i fremtiden er midler til den nysgerrighedsdrevne forskning.

Denne funktion må ikke blive glemt i arbejdet med at styrke nyttiggørelsen af forskningen.

Jeg synes også, at det er vigtigt, at vi fastholder en fornuftig balance mellem forskellige forskningsdiscipliner, så det fortsat er muligt at fastholde og udvikle mindre forskningsområder. Når det er sagt, kan der være fidus i at samle nogle forskningsdiscipliner på én institution for at skabe mere slagkraftige miljøer.

Hvilket aftryk vil du gerne sætte på DFIR

Jeg vil gerne bidrage med mine erfaringer fra en bred vifte af sektorer (stat, kommuner, NGO, private) og bruge dem til at sætte dagsordener for forsknings- og innovationspolitikken. Dertil har jeg arbejdet meget med, hvordan forskning kan anvendes både i politikudvikling og praksis. De perspektiver glæder jeg mig til at bidrage med.

Programchef
Poul Toft Frederiksen
Poul Due Jensens Fond

Hvilke forsknings- og innovationspolitiske tiltag bør iværksættes for at fremtids-sikre Danmark?

De danske universiteter er den største forsknings- og innovationsmaskine i Danmark, men set udefra er de et hus i splid med sig selv, hvor ledelsen har én fortælling og de fleste medarbejdere en anden. Politikerne har en tredje, de studerende en fjerde og erhvervslivet en femte fortælling. Det gør universiteterne reaktive frem for aktive. Jeg vil gerne bidrage til et arbejde med selvforståelsen, så universiteterne kan forløse mere af deres potentiale.

Der er også behov for tiltag, der bidrager aktivt til at forbinde forskning og innovation. 'Fra Forskning til Faktura' var ikke populær i sin tid, men det var jo blot en beskrivelse af faghøjskolernes eksistensberettigelse. Her tænker jeg på den tekniske, den farmaceutiske, landbohøjskolen osv., som alle i dag er en del af universiteterne. Som samfund har vi brug for, at store dele af forskningen – men

ikke den hele! – lægger sig aktivt i selen for ikke bare at pege på løsninger, men faktisk at løse biodiversitets-, klima- og råstofkriserne, og i den proces skabe nye arbejdspladser i samarbejde med erhvervslivet.

Endelig er der behov for tiltag, der sikrer, at vi bringer fagligheder i spil på tværs. Virkelighedens problemer respekterer ikke institut- og fakultetsgrænser, og forsknings- og innovationsmiljøet i Danmark er større end universiteterne.

Hvad må ikke blive lavet om i det danske forsknings- og innovationssystem

Vi må ikke ændre på vores fordragelige debatkultur. Resten er til diskussion!

Hvilket aftryk vil du gerne sætte på DFIR

Jeg vil gerne sikre, at vi lytter mere end vi taler. Det er en floskel, men helt afgørende for vores arbejde. Og så skal vi være meget skarpe på, hvem det er, vi rådgiver.

Centerleder og professor

Tine Jess

PREDICT, Aalborg Universitet

Hvilke forsknings- og innovationspolitiske tiltag bør iværksættes for at fremtids-sikre Danmark?

Jeg er meget optaget af at styrke de danske forsknings- og innovationsmiljøers adgang til data. En væsentlig udfordring er en forskelligartet fortolkning af GDPR på tværs af institutioner. Vi bør udvikle tiltag, der kan imødegå denne udfordring.

Derudover ser jeg gerne tiltag, der kan øge diversiteten i fondsbestyrelser og ledelsen af de store fondssatsninger i Danmark for at sikre bedre udnyttelse af talentmassen og dermed øge vores konkurrenceevne som vidensamfund.

Endelig bør vi lede vores universiteter med udgangspunkt i universitære grundværdier. Vi har brug for visionære ledere, ikke administratorer. Det er nødvendigt for at løfte vores institutioner op på niveau med de bedste udenlandske universiteter.

Hvad må ikke blive lavet om i det danske forsknings- og innovationssystem

Det er vigtigt at fastholde offentlige midler til fri forskning, derunder grundforskning.

Derudover er jeg stor fortaler for at fastholde forskerskatteordningen, som understøtter den internationale rekruttering. Det er et afgørende parameter, når konkurrencen om talenter skærpes.

Og så skal fastholde vores gode ph.d.-uddannelser, ikke mindst lønvilkår for ph.d.-studerende. De er attraktive i forhold til andre lande og giver os mulighed for at rekruttere blandt de bedste.

Hvilket aftryk vil du gerne sætte på DFIR

Jeg vil gerne bidrage til, at vores rådgivning bliver omsat til handling. Det handler om at opnå optimale strukturer for at sikre Danmark som videnssamfund.

Chief Operating Officer
Søren Nedergaard
Novo Nordisk Fonden

Hvilke forsknings- og innovationspolitiske tiltag bør iværksættes for at fremtids-sikre Danmark?

Jeg ser gerne, at vi har en drøftelse af de offentlige og private forskningsfinansierende fondes instrumenter. Det er vigtigt, at vi undgår konservatisme i vores virkemidler og bliver ved med at overveje, hvordan vi kan tilpasse virkemidler til de aktuelle udfordringer og potentialer i det danske system.

Jeg ser også gerne, at der udvikles et nyt paradigme for talentudvikling og internationalisering af dansk forskning. Vi udnytter ikke potentialet i tilstrækkelig grad. For Danmark bør der ikke være et alternativ til at udnytte vores eget talent og udveksle ideer og mennesker med de førende miljøer i verden.

Endelig ser jeg også behov for tiltag, der kan styrke forskningens stemme i dansk politikudvikling.

Hvad må ikke blive lavet om i det danske forsknings- og innovationssystem

Grundlaget for det danske forsknings- og innovationssystem er den frie grundforskning og det stærke fokus på excellence. Det må der ikke gives køb på. Endvidere er den danske ph.d.-uddannelse også et godt fundament under systemet. Måske kvaliteten kan udvikles yderligere, men det er afgørende, at der ikke her slækkes på niveauet.

Hvilket aftryk vil du gerne sætte på DFiR

Jeg vil gerne sikre, at vi indhenter inspiration fra de bedste udenlandske forsknings- og innovationsmiljøer i f.eks. Boston, Singapore og London. Og så synes jeg, at det er afgørende, at rådet leverer anbefalinger, der er realistiske, og som kan implementeres.

Dekan

Christine Nellemann

Danmarks Tekniske Universitet

Hvilke forsknings- og innovationspolitiske tiltag bør iværksættes for at fremtids-sikre Danmark?

Vi bør udvikle en national forskningsstrategi, der kan sætte rammen for den offentlige finansiering af forskningen i Danmark. Jeg synes, at det er vigtigt, at vi opretholder en ambitiøs offentlig finansiering af forskningen. Det er forudsætningen for, at universiteterne leverer forskning med høj troværdighed og kvalitet.

Der er politisk stor tiltro til, at universiteterne kan løfte udfordringer med arbejdskraft, regionale forskelle, tiltrækning af internationale talenter og meget andet. Men hvad er visionen og strategien for universiteternes kerneopgaver? Hvad bør vi prioritere højest?

Vi bør også udvikle en national innovationsstrategi for at sikre højeste kvalitet i aktiviteterne og en fornuftig arbejdsdeling mellem de initiativer og institutioner, der understøtter innovation i erhvervslivet. Der er potentiale i at styrke arbejdsdelingen f.eks. mellem GTS-institutionerne og universiteterne.

Endelig ser jeg også behov for tiltag, der kan styrke forskningens stemme i dansk politikudvikling.

Hvad må ikke blive lavet om i det danske forsknings- og innovationssystem

Vi ligger flot forskningsmæssigt i Danmark. Det har taget mange år at opbygge og kan desværre hurtigt ødelægges. Derfor vil ro og gode rammer for forskningen være vigtige. Det er desværre noget kontroversielt, men jeg vil gerne holde fast i, at det er vigtigt, at der bedrives ledelse på de danske universiteter. Det er forudsætningen for, at organisationerne kan tilpasse sig nye ønsker og krav fra politikere og få det til at fungere på de vigtige organisationer, som universiteterne er. Generelt har lederne været så optagede af at leve op til de forskellige reformer og krav i den internationale konkurrence, at det har taget fokus fra den interne trivsel og fra at videreudvikle gode ramme for de dygtige medarbejdere, som kan og vil universiteterne. Det er ærgerligt, og det skal der mere fokus på i årene fremover.

Hvilket aftryk vil du gerne sætte på DFIR

Jeg vil gerne være med til at sikre, at vi er relevante for dem, der skal bruge os, herunder minister og Folketing. Et succeskriterium for mig er, at vi i højere grad bliver inddraget som rådgivende instans inden for forskning og innovation, inden de politiske beslutninger bliver truffet.

Rektor og professor

Lene Tanggaard

Designskolen Kolding og
Aalborg Universitet

Hvilke forsknings- og innovationspolitiske tiltag bør iværksættes for at fremtids-sikre Danmark?

Jeg synes, at vi burde udvikle en holistisk og mangfoldig talentstrategi, så vi får fokus på de organisationsmåder og den ledelse, som er afgørende for, at Danmark i fremtiden vil fostre store forskningstalenter. Det er mennesker, der bedriver forskning og vi skal sikre, at vi får mest muligt ud af vores talenter. Det er meget vigtigt, at vi holder døren åben længe for de talenter, der måtte vise sig. Vi skal ikke måle talent for tidligt og heller ikke udvælge for tidligt, men drage omsorg for flere måder at være forsker på. Det får vi brug for.

Jeg tror også, at vi bør se på tiltag, der kan etablere solide grundforskningsmiljøer på områder, hvor der er stort behov for viden, men hvor der ikke er tradition for grundforskning, og hvor vi således ikke har miljøer, der kan konkurrere igennem de etablerede systemer. Det kunne f.eks. være inden for det sociale område, velfærd og uddannelse.

Hvad må ikke blive lavet om i det danske forsknings- og innovationssystem

Jeg tror, det er vigtigt, at vi fastholder variation i forskningsmiljøer på tværs af landet, selvom nogle miljøer er små. Styrken ligger ikke altid i at samle, for det giver også resiliens i forskning at have små miljøer, der vokser organisk og afsøger nye og eksperimenterende tilgange.

Det er endvidere afgørende, at Danmark fortsat har stærke, statslige universiteter, der udfører grundforskning med et langsigtet fokus. Det er fundamentet for resten af forsknings- og innovationssystemet.

Hvilket aftryk vil du gerne sætte på DFIR

Jeg vil gerne være med til at sætte en forsknings- og innovationspolitisk dagsorden inden for talent- og kapacitetsopbygning. Desuden vil jeg gerne være med til at undersøge, hvordan forskning bedst muligt kan mobiliseres til at løse kriser og nye udfordringer f.eks. i forhold til sikkerhed.

Kapitel 3

Bidrag til den forsknings- og innovationspolitiske debat i 2023

DFiR's medlemmer bidrager løbende til den forsknings- og innovationspolitiske debat, f.eks. som oplægsholdere eller som bidragydere i den skrevne presse. I 2023 har rådet haft særligt fokus på at etablere sig på LinkedIn og arrangere og deltage i en række debatter, blandt andet på Folkemødet 2023 og i samarbejde med andre interessenter. Derudover udgiver rådet sine egne publikationer på rådets hjemmeside.

Rapporter og DFiRbriefs

DFiR sammenfatter som oftest sin rådgivning i rapporter eller andre typer af publikationer. I 2023 har rådet udgivet en række rapporter i

forbindelse med henholdsvis de to afsluttede jubilæumsprojekter *Universiteter for fremtiden* og *Praksis ind i forskning – forskning ud i praksis: Ti år med forskning og udvikling ved professionshøjskoler og erhvervsakademier* og det igangværende projekt *Innovative SMV'er – rige og robuste samfund har kloge virksomheder*. Derudover har DFiR afprøvet et nyt format: en samtalebog baseret på interview med 20 centrale interessenter under projektet *Universiteter for fremtiden*. Rådet fortsætter som hidtil med at udgive et kortere format, der kaldes DFiRbriefs. I 2023 har rådet udgivet i alt syv rapporter og ni DFiRbriefs.

I 2023 udgav DFiR følgende rapporter, som alle findes på rådets hjemmeside:

- Kortlægning af innovationspolitiske instrumenter og nyere strategier for dansk innovationspolitik
- Universiteter for fremtiden
- Universities for the future (engelsk version)
- Universiteter for fremtiden: Samtalebog
- Universiteter for fremtiden: Surveyresultater
- Praksis ind i forskning – forskning ud i praksis: Ti år med forskning og udvikling ved professionshøjskoler og erhvervsakademier
- Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råds årsrapport 2022

I 2023 har DFiR udgivet følgende briefs, der alle kan findes på rådets hjemmeside:

- #35: Ti år med forskning og udvikling ved professionshøjskoler og erhvervsakademier
- #36: Hvordan vil krudt og kugler ændre dansk forskning og innovation?
- #37: Videnbaseret innovation
- #38: Hvad udad vindes, må ikke indad tabes
- #39: Forskning og udvikling ved professionshøjskoler og erhvervsakademier kan i højere grad bringes i anvendelse
- #40: Forsvarsforskning – kan forventningerne bære?
- #41: Kunstig intelligens i forskning og innovation
- #42: Vi bør sikre at dansk innovation drives af en bred kreds af virksomheder
- #43: Aftale om fondsfinansieret forskning: Vindue for ledelsen på universiteterne

Møder og medier

DFiR har ligeledes afholdt en række arrangementer, herunder årskonference, samtaler, workshops og Folkemøde 2023.

DFiR årskonference 2023

Tirsdag den 7. november 2023 afholdt DFiR, som del af et igangværende DFiR-projekt om Innovative SMV'er, årskonferencen *Innovation i en tid med klima- og geopolitisk stormvejr* i København. Konferencen stillede skarpt både på de skiftende internationale rammer og tendenser i innovationspolitikken, samt på hvordan disse strømninger påvirker det danske innovationssystem. På konferencen var det tydeligt, at innovation i sig selv er central for en række politikområder som industri-, sikkerheds- og klimapolitikken. Debatten på konferencen understregede de mange dagsordner og målsætninger, som skal balanceres i innovationspolitikken.

Diskussionen om de internationale tendenser og rammer for innovationspolitik kredsede især om skala og fragmentering af innovationspolitik. I en europæisk kontekst omfatter det den førte fælles europæiske innovationspolitik og de nationale initiativer helt ned til selvstændige initiativer på de enkelte institutioner. Det skaber en risiko for fragmentering og manglende koordinering af eksempelvis regulering, hvilket kan udgøre en barriere for skalering af Europas innovative virksomheder.

Den danske kontekst blev drøftet af både oplægsholdere og publikum, og fra flere sider blev det påpeget, at vi i Danmark fortsat ikke i tilstrækkelig grad formår at kommercialisere og skalere virksomheder, samt at vores innovationskraft koncentrerer på færre og større virksomheder.

DFiR's årskonference, november 2023

Undervejs på konferencen kom der flere forslag til den fremtidige udvikling af den danske innovationspolitik. Det blev blandt andet nævnt, at man med fordel kunne inddrage flere tiltag målrettet eksempelvis risikovillig kapital, offentlige indkøb og regulering samt sikre en yderligere integration af det danske innovationssystem i Europa.

Konference om universitetssektoren

I forbindelse med lanceringen af rapporten *Universiteter for fremtiden* inviterede DFIR i samarbejde med Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab (KDVS) den 24. maj 2023 til konferencen *Udfordringer og visioner for Danmarks universiteter*. KVDS lancerede i forbindelse med konferencen en selvstændig rapport om institutledernes rolle.

På konferencen blev hovedkonklusionerne fra tre rapporter udgivet af henholdsvis DFIR, KDVS, og Tænketanken DEA præsenteret. Nogle af hovedkonklusionerne var, at diversiteten blandt landets institutledere er begrænset, og at samarbejdet mellem ledelse og det videnskabelige personale nogle steder er udfordret, herunder at universitetsforskernes medbestemmelse og forskningsfrihed er under pres, mens den omfattende eksterne forskningsfinansiering reducerer forskernes risikovillighed.

Konferencen dannede også rammen for to paneldebatter, der dels uddybede konklusionerne om udfordringerne for universitetssektoren, dels bidrog med perspektiver på anbefalinger og visioner for fremtidens universiteter, herunder universiteternes rammevilkår for styring og finansiering.

Folkemødet

DFIR deltog i 2023 på Folkemødet for at diskutere forsknings- og innovationspolitiske spørgsmål og problemstillinger. DFIR var medvært for tre arrangementer i samarbejde med forskellige partnere. Desuden medvir-

kede DFIR's individuelle medlemmer i en lang række forskellige debatarrangementer.

De tre arrangementer, som DFIR var medarrangør af, var:

- *Hvad kan forskere og politikere bruge hinanden til?* Arrangementet blev afholdt i samarbejde med Akademikerne, Danmarks Frie Forskningsfond, KDVS samt Tænketanken DEA.
- *Industrielt forskningssamarbejde inden for forsvar og sikkerhed.* Arrangementet var led i den samlede debatrække om forskning, innovation og teknologiudvikling i en ny geopolitisk situation, som DFIR afviklede i første halvår af 2023, og som blev afholdt i samarbejde med Center for Defence, Space and Security (CenSec), KDVS, Forsvarsministeriet og Ingeniørforeningen IDA.
- *Hvorfor forskes der ikke mere i fremtidens velfærd?* Arrangementet blev afholdt i samarbejde med Danske Professionshøjskoler.

DFIR tilstræber, at de arrangementer, rådet er med til at arrangere på Folkemødet, har relevans for rådets igangværende projekter.

På besøg hos andre

DFIR's medlemmer har, i tillæg til de aktiviteter rådet selv arrangerer, deltaget i flere arrangementer i eksterne fora, eksempelvis dialogmøder, konferencer og lignende. Tabel 1 opsummerer rådets aktiviteter i eksterne fora.

Tabel 1 Oversigt over aktiviteter i eksterne fora 2023

Aktivitet	Hvornår
JANUAR	
Vært for middag med Richard Walley, Policy Director for Science, Innovation and International, Ministry of Business, Innovation and Employment, New Zealand.	11. januar
Konsortium for styrket datainfrastruktur på forskningsområdet	12. januar
FEBRUAR	
Foretræde for uddannelses- og forskningsudvalget i Folketinget.	28. februar
MARTS	
Uddannelses- og forskningspolitisk topmøde	30. marts
MAJ	
Besøg af formand for International Science, Sir Peter Gluckman og sekretariatschef Salvatore Aricó	2. maj
Møde i Prag for de forsknings- og innovationspolitiske rådgivende råd i Europa	4. maj
Akademiet for de Tekniske Videnskabers (ATV) årsmøde	11. maj
JUNI	
Science advice for Sustainability and Green Transition. KDVS, ATV og Novo Nordisk Fonden	27. juni
JULI	
Interview til evalueringspanel for DFIR's hollandske søsterorganisation AWTI	7. juli
Dialogmøde om Danmark som førende inden for test-, demonstrations- og forskningsfaciliteter. Afholdt af DI, Dansk Metal, ATV, Ingeniørforeningen og GTS-foreningen	22. juli
SEPTEMBER	
Virtuelt årsmøde i netværket ESAF, for organisationer, der leverer videnskabelig rådgivning til deres regeringer	11. september
Møde med Chiles Ambassadør til Danmark, Felipe Cousiño.	21. september
Møde med Det hollandske rådgivende råd, Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI), Forsvarsministeriet og Nationalt Forsvarsteknologisk Center	22. september
DI-topmøde 2023	28. september
OKTOBER	
Uddannelses- og forskningspolitisk topmøde, DTU	4. oktober
Danmarks Frie Forskningsfond årskonference om diversitet	5. oktober
Topmøde under Small Advanced Economies Initiative, Singapore.	9. oktober
Deltagelse i konferencen "Releasing the Potential of Innovation in Denmark" organiseret af Spin-outs Denmark	25. oktober
Møde med direktør Albert Bravo-Biosca fra Innovation Growth Lab (IGL)	26. oktober
NOVEMBER	
Digital Tech Summit - AI Transforming Business 2023	8. november
ATV's Teknologiske topmøde	21. november
DECEMBER	
Møde med DI's udvalg for Forskning og uddannelse	12. december

Kilde: DFIR 2024

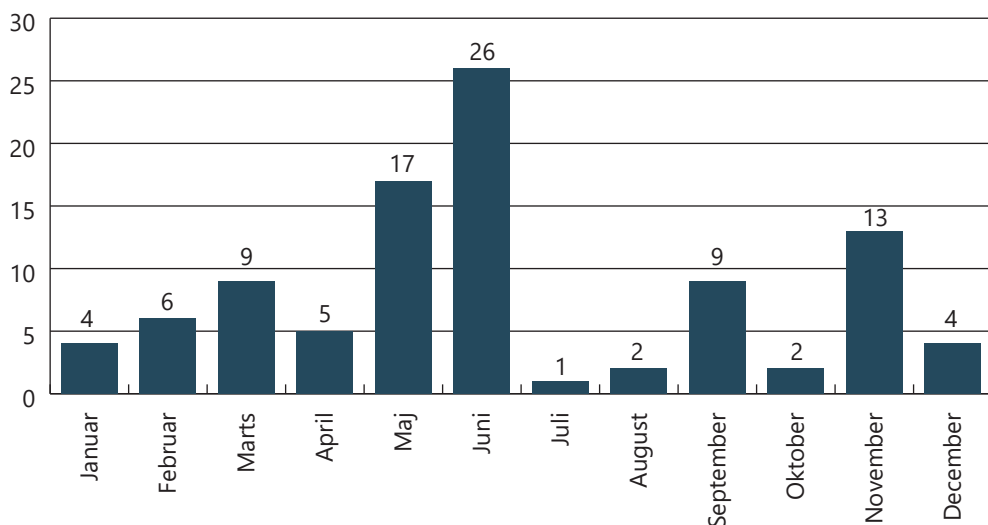
DFiR i pressen

I løbet af 2023 er DFiR's arbejde blevet omtalt 98 gange i artikler i medierne, hvilket er en fordobling i forhold til de seneste to år, hvor omtalen har ligget på hhv. 32 og 42 artikler. Udover rådets egne indlæg i

forbindelse med eksempelvis publicering af DFiRbriefs og projektrapporter, refererer andre medier også til rådets arbejde. De medier som hyppigst referer DFiR's arbejde er ForskerForum, Altinget, Sciencereport og Københavns Universitets Uniavisen.

Figur 1 Antallet af artikler per måned, der omtaler DFiR's arbejde

Antal artikler

Kilde: DFiR 2024

Som det ses af Figur 1, var der især i juni måned en forhøjet aktivitet, som skyldes publiceringen af de to hovedrapporter for projekterne *Universiteter for Fremtiden* og *Praksis ind i forskning – forskning ud i praksis*.

DFiR på sociale medier

I begyndelsen af 2023 oprettede DFiR en LinkedIn-profil, som pr. 30. januar 2024 har opnået 880 følgere. Her opslås ugentligt indhold om rådets aktiviteter med målet om løbende at fortælle om rådets arbejde og budskaber og derved øge DFiR's synlighed udadtil. Der er en prioritet at holde profilen opdateret med billeder og reportager fra de arrangementer og initiativer, som råds-medlemmerne både afholder og deltager

i, såsom interne rådsmøder, deltagelse på Folkemødet etc. LinkedIn bruges desuden til at oplyse om DFiR's eksterne arrangementer, eksempelvis årskonferencen 2023 og debat-rækken om innovation og forskning inden for AI samt til at formidle relevant stof inden for forsknings- og innovationspolitik.

Efter evaluering af denne indsats, valgte rådet i efteråret 2023 at nedlægge DFiR's profil på det sociale medie X (tidligere Twitter) for udelukkende at benytte LinkedIn som socialt medie. Denne beslutning er bl.a. truffet ud fra et ønske om at kommunikere til beslutningstagere og meningsdannere i det danske forsknings- og innovationssystem.

Kapitel 4

Afsluttede aktiviteter i 2023

DFiR har i løbet af 2023 afsluttet tre større projekter/aktiviteter:

- *Universiteter for fremtiden*
- *Praksis ind i forskning – forskning ud i praksis: Ti år med forskning og udvikling ved professionshøjskoler og erhvervsakademier*
- *Forskning, innovation og teknologiudvikling i en ny geopolitisk situation*

Universiteter for fremtiden

DFiR har i projektet *Universiteter for fremtiden* undersøgt sektorens nuværende styrings- og finansierungsstruktur og afgivet anbefalinger til denne.

Projektet blev igangsat i anledning af, at det i 2023 var 20 år siden, at universitsloven

blev vedtaget. Universitsloven etablerede professionelle bestyrelser med en majoritet af eksterne medlemmer og en enstrengt ledelsesstruktur med ansatte ledere. Over de seneste 20 år har de danske universiteter været genstand for betydelig politisk interesse og reformer, primært med henblik på at styrke universiteternes uddannelser og videnuudveksling samt samarbejde med samfundet.

Rådets anbefalinger baserer sig på et litteraturstudie af nationale og internationale kilder, en studietur til Nederlandene i september 2022, stakeholdersamtaler med 21 centrale aktører i den danske universitetssektor, en spørgeskemaundersøgelse i samarbejde med KVDS blandt universitetsforskere og institutledere samt DFiR-konferencen *Universiteter for fremtiden*, afholdt den 2. november 2022.

Aktiviteter og publikationer

- 20 samtaler med repræsentanter fra universiteterne, omgivende sektorer og det politiske system.
- En spørgeskemaundersøgelse udsendt til adjunkter, lektorer, professorer, kliniske lektorer, kliniske professorer, forskere og seniorforskere samt deres institutledere ved alle landets 8 universiteter medio december 2022.
- DFiR's studietur til Nederlandene i september 2022.
- DFiR konference om *Universiteter for fremtiden*, afholdt den 2. november 2022 i København.
- DFiRbrief 34: Er universitetsloven fremtidssikret?
- DFiRbrief 38: Hvad udad vindes, må ikke indad tabes.
- Hovedrapport: *Universiteter for fremtiden*.
- Hovedrapport i engelsk oversættelse: *Universities for the future*.
- Baggrundsrapport: *Universiteter for fremtiden – Surveyresultater*.
- Baggrundsrapport: *Universiteter for fremtiden – Samtalebog*.
- Lanceringskonference i samarbejde med KVDS

Konklusioner og anbefalinger

DFiR vurderer, at der på universiteterne er etableret en bredt funderet praksis for videndudveksling og samarbejde med eksterne aktører.

Derimod er den demokratiske kultur, forskernes forskningsfrihed og universiteternes økonomi udfordret.

- Forskerne inddrages ikke i et passende omfang i væsentlige beslutninger og frygter repressalier, hvis de udtaler sig om ledelsens beslutninger. Universitetsloven giver mulighed for medarbejderinddragelse og -medbestemmelse, men garanterer det ikke, og mulighederne udnyttes ikke tilstrækkeligt.

DFiR anbefaler derfor en styrkelse af bestyrelsens og ledelsens fokus på medarbejderinddragelse og -medbestemmelse og af medarbejdernes deltagelse i beslutningsprocesserne, herunder brug af deres mandat i ansættelsen af egne ledere.

- Forskernes forskningsfrihed er også under pres. Flere forskere bliver pålagt forpligtelser, der begrænser deres forskningstid

væsentligt, og de modtager ikke nævneværdige forskningsmidler fra deres institut. Samtidig frygter mange af de forskere, der forsker i kontroversielle emner, repressalier. De mener også, at der mangler opbakning fra deres ledelser i disse sager.

DFiR anbefaler derfor en styrkelse af forskningsfriheden og en øget bevidsthed om, at dette i vid udstrækning er ledelsens og bestyrelsens ansvar.

- Universiteternes autonomi og økonomiske robusthed er udfordret. Det skyldes bl.a. de mange politiske reformer og initiativer over de sidste år. Universiteternes økonomi er derudover præget af en række forhold, f.eks. ubalance mellem basismidler og ekstern finansiering og underfinansierede uddannelser.

DFiR anbefaler derfor at universiteterne sikres reel autonomi ved et reformstop og udviklingen af en national forsknings- og innovationsstrategi der en langsigtet og robust finansieringsstruktur for universiteterne.

Rundbordssamtale i anledning af DFIR's jubilæumsprojekt om FoU ved Professionshøjskoler og Erhvervsakademier, marts 2023

Praksis ind i forskning – forskning ud i praksis: Ti år med forskning og udvikling på professionshøjskoler og erhvervsakademier

I anledning af, at det i 2023 var 10 år siden, at professionshøjskoler og erhvervsakademier fik en ny forpligtelse samt midler på Finansloven til at foretage praksisnære og anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter, har DFIR undersøgt disse aktiviteter og deres plads i det danske forsknings- og innovationslandskab.

Med udgangspunkt i lovændringens fokus på omsætningen af viden og dens anvendelse, kortlagde DFIR gennem projektet, hvordan videnudvekslingen mellem videnproducenter og -aftagere foregår, hvilke særlige forhold og kvaliteter, der gør sig gældende for FoU i

disse institutionelle sammenhænge, og hvordan disse forhold kan styrkes fremover.

Projektet er baseret på en række stakeholdersamtaler, et internationalt casestudie, indsamlede kvantitative data og en spørgeskemaundersøgelse blandt forskningsaktive medarbejdere på professionshøjskoler og erhvervsakademier. Desuden har projektet haft en følgegruppe tilknyttet samt afholdt en rundbordssamtale med en bred kreds af interessenter.

Fokus for projektet har været på forskning og udvikling inden for tre store fagområder ved professionshøjskolerne, herunder det lærerfaglige, det pædagogiske og det sygeplejefaglige område, samt alle fagområder ved erhvervsakademierne.

Aktiviteter og publikationer

- 15 stakeholdersamtaler.
- En spørgeskemaundersøgelse udsendt til FoU-aktive medarbejdere i perioden 2020-2022, ved hhv. erhvervsakademier og tilknyttet læreruddannelse, sygeplejerskeuddannelse og pædagoguddannelse ved professionshøjskolerne.
- Dataindsamling vedr. ekstern finansiering 2019-2022.
- To følgegruppemøder.
- En rundbordssamtale.
- DFIR's studietur til Nederlandene i september 2022.
- DFIRbrief 35: Ti år med forskning og udvikling ved professionshøjskoler og erhvervsakademier.
- DFIRbrief 39: Forskning og udvikling ved professionshøjskoler og erhvervsakademier kan i højere grad bringes i anvendelse.
- Hovedrapport: *Praksis ind i forskning – forskning ud i praksis: Ti år med forskning og udvikling ved professionshøjskoler og erhvervsakademier.*

Konklusioner og anbefalinger

DFiR vurderer, at der i dag, ti år efter lovændringen, er et uudnyttet potentiale for at løfte forankringen og udbredelsen af FoU ved de danske professionshøjskoler og erhvervsakademier. DFiR kommer med fem anbefalinger til, hvordan der kan skabes de bedst mulige rammer for et sådant løft.

- Der er rum for, at en større andel af professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes FoU-aktiviteter kan bidrage til udviklingen af velfærdssektoren og af de små og mellemstore virksomheder. De nuværende rammer og midler understøtter ikke i tilstrækkelig grad institutionernes mål om at styrke praksisfelterne.

Vil regeringen indfri den del af formålet med lovgrundlaget, som handler om at bibringe ny viden til praksisfelterne, anbefaler DFiR, at regeringen udvikler og fremlægger en visionær, national strategi for FoU, der omfatter professionshøjskoler og erhvervsakademier.

- Professionshøjskoler og erhvervsakademier får mange små eksterne bevillinger til FoU. Der er potentiale i, at private og

offentlige bevillingsgivere udmønter større og flerårige bevillinger til FoU-projekter. Det vil understøtte den langsigtede kapacitetsopbygning i FoU-miljøerne og styrke impact og skalering i praksis.

DFiR anbefaler derfor, at offentlige og private bevillingsgivere styrker adgangen til større og flerårige FoU-bevillinger. Dels vil det understøtte den langsigtede kapacitetsopbygning i FoU-miljøerne, dels vil det sikre større impact af FoU i praksis.

- Særligt professionshøjskolesektoren er lykkedes med at supplere grundbevillingen til FoU på Finansloven, som har været konstant siden 2013, med ekstern finansiering. Imidlertid kræver opgaven med at kvalitetsvurdere og evaluere den praksisrettede og anvendelsesorienterede FoU særlige kompetencer. Det er tidskrævende og omstændeligt at opbygge de nødvendige kompetencer hertil.

DFiR anbefaler derfor, at Uddannelses- og Forskningsministeriet understøtter en systematisk erfaringsudveksling mellem offentlige og private bevillingsgivere for at sikre styrkede kompetencer inden for

udmøntning, kvalitetsvurdering og opfølgning af den praksisrettede og anvendelsesorienterede FoU.

- Der foregår på europæisk plan en drøftelse af, hvordan man mest hensigtsmæssigt kvalitetsvurderer forskning. Der bør foregå en løbende drøftelse mellem de FoU-udførende og -finansierende aktører af, hvordan man bedst måler den samfundsmæssige impact af professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes FoU-aktiviteter.

DFiR anbefaler, at offentlige og private bevillingsgivere sammen med professionshøjskoler, erhvervsakademier og andre relevante aktører fortsat skal udvikle kriterier for vurderingen af kvalitet og impact af den praksisrettede og anvendelsesorienterede forskning og udvikling.

- Der er en risiko for, at professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes forskningsdagsordener bliver u hensigtsmæssigt smalle. Det skyldes et ukoordineret og ofte ad hoc-baseret offentligt bevillingslandskab og de private fondes ellers legitime interesse i at styrke bestemte tematiske programmer. Der skal fortsat være en solid FoU-grundbevilling på finansloven for at sikre de nødvendige midler til at opdyrke forskningsområder, der af institutionerne anses som særligt relevante inden for deres uddannelsesfelter.

DFiR anbefaler, at Folketinget og regeringen sikrer et nødvendigt bevillingsgrundlag for, at professionshøjskoler og erhvervsakademier

kan fortsætte det igangværende modningsarbejde på FoU-området og videreudvikle den samfundsmæssige værdiskabelse, FoU-aktiviteterne bidrager til, herunder det frugtbare og konstruktive samarbejde med universiteterne.

Forskning, innovation og teknologiudvikling i en ny geopolitisk situation

I samarbejde med Forsvarsministeriet, KVDS, Ingeniørforeningen IDA og CenSec arrangerede DFiR i første halvår af 2023 en debat om forskning og innovation inden for forsvars-, rum-, og sikkerhedsteknologi. Baggrunden var en forventet politisk prioritering af området og et styrket engagement fra de danske vidensinstitutioner, hvilket blandt andet sås i oprettelsen af Nationalt Forsvarsteknologisk Center (NFC). Debatrækkens underliggende spørgsmål var, om øgede investeringer ville og burde medføre principielle ændringer i det danske forsknings- og innovationslandskab.

Debatterne belyste potentialer og risici ved en øget prioritering af forsvar og sikkerhed i det danske forsknings- og innovationsøkosystem.

Siden debatrækkens afslutning har regeringen sammen med et bredt flertal i Folketinget indgået et forsvarsforlig, der inkluderer investeringer for 143 mia. kr. i det danske forsvar i perioden 2024-2033. Dette forlig lægger op til en styrkelse af forsvarsrelevant forskning og udvikling.

Aktiviteter og publikationer

- Debatmøde I: *Et styrket dansk økosystem inden for forsvars-, rum- og sikkerhedsteknologi*. Afholdt den 27. marts 2023 på Svanemøllens Kaserne i København.
- Debatmøde II: *Den videnskabelige republik - kan etikken og åbenheden overleve i en sikkerhedskultur?* Afholdt den 25. maj 2023 hos KVDS i København.
- Debatmøde III: *Industrielt forskningssamarbejde inden for forsvar og sikkerhed*. Afholdt den 15. juni under Folkemødet 2023 i Allinge på Bornholm.
- DFIRbrief 36: Hvordan vil krudt og kugler ændre dansk forskning og innovation?
- DFIRbrief 40: Forsvarsforskning – kan forventningerne bære?

Konklusioner

Der er bred opbakning i det danske forsknings- og innovationssystem til et øget engagement i forsvarsforskning.

Den brede opbakning til forsvarsforskningen vil imidlertid aftage, hvis ikke prioriteringen af forsvarsforskningen sker som forøgelse af det offentlige forskningsbudget, der pt. svarer til 1 pct. af BNP.

Der er konsensus blandt kerneaktørerne om, at en betydelig del af forsvarsforskningen skal udføres decentralt på universiteter, GTS-institutioner og i virksomheder, hvor kompetencerne allerede er til stede.

Forsvaret skal opbygge kapacitet til at indgå i dialog med innovationsøkosystemet og fokusere på teknologimodning og udvikling af videnmiljøer.

Endelig vil en opprioritering af forsvarsforskningen nødvendiggøre en skærpelse af sikkerheden i de danske videnmiljøer. Dette vil medføre en administrativ og økonomisk byrde for de danske institutioner, ligesom der vil opstå behov for, at den enkelte forsker aktivt tager stilling til grænser for deltagelse i forsvarsforskning.

Kapitel 5

Igangværende projekter

DFiR har i løbet af 2023 igangsat eller videreført følgende projekter:

- *Innovative SMV'ere - rige og robuste samfund har kloge virksomheder*
- *Forskningsinformeret velfærdsinnovation i kommunerne*
- *Politiske visioner for den danske universitetssektor frem mod 2035*
- *Debatrække: Kunstig intelligens i forskning og innovation*

Analyseprojekt: Innovative SMV'er – rige og robuste samfund har kloge virksomheder

Der er udfordringer for vækstlaget af innovative danske virksomheder. Det er de virksomheder, der skal levere løsninger til vores samfund, når kriserne rammer. Over en længere årrække er antallet af virksomheder i Danmark, der investerer i egen FoU eller køber FoU-tjenester, faldet, og investeringerne koncentrerer sig på færre og større virksomheder. Desuden er det samlede erhvervslivs investeringer i FoU, målt som andel af BNP, faldet siden 2016. Samtidig er der over en længere årrække fra statens side investeret massivt i at styrke virksomhedernes rammer for netop at øge investeringerne i FoU, dels gennem uddannelse af flere kandidater og ph.d'ere, dels gennem innovationspolitiske virkemidler, der understøtter det danske innovationssystem.

Koncentrationen af erhvervslivets investeringer i FoU kan blive et problem for Danmarks fremtidige position som et innovativt foregangsland. Den manglende bredde i det danske FoU-aktive erhvervsliv kan på længere sigt påvirke den økonomiske udvikling og Danmarks globale konkurrenceevne. Derudover udfordrer den ændrede geopolitiske balance og stigende tendens til protektionisme det internationale innovationssamarbejde og ændrer kravene til de danske virksomheders innovationsevne. DFiR mener derfor, at det er nødvendigt at analysere denne udvikling og afklare det politiske handlerum for tiltag, der understøtter FoU-aktiviteter særligt blandt SMV'er.

Projektet *Innovative SMV'ere – rige og robuste samfund har kloge virksomheder* er det første projekt i DFiR's treårige analyseprogram om vidensbaseret innovation. Formålet med projektet er at nuancere debatten om Vidensbaseret innovation, skabe transparens omkring begrebet, samt afdække handlingsrummet for den fremtidige politiske indsats på området.

Analyseprojektet *Innovative SMV'ere - rige og robuste samfund har kloge virksomheder* undersøger, hvordan forskellige SMV-segmenter bruger innovationsfremmesystemet for at kunne komme med anbefalinger angående målretning af politiske virkemidler til innovationsfremme i SMV'er.

DFiR analyseprojektet er af ca. et års varighed. Projektet omfatter blandt andet et

litteraturstudie, en workshop, registeranalyser og interessentinddragelse.

Aktiviteter og publikationer

- Workshop: *SME investment in research and development – trends and explanations*, den 21. September 2023, København.
- DFiRbrief 37: Videnbaseret innovation.
- DFiRbrief 42: Dansk innovation skal drives af en bred kreds af virksomheder.
- DFiR baggrundsrapport: *Kortlægning af innovationspolitiske instrumenter og nyere strategier for dansk innovationspolitik*.
- DFiR årskonference 2023: *Innovation i en tid med klima- og geopolitisk stormvejr* den 7. november 2023.
- Debatindlæg i *Altinget*: "Dansk Erhverv og forskningsråd: Delestillinger er vejen til bedre forskning og mere innovation".
- Policy brief om Potentialeanalysen udgives i foråret 2024.

Forskningsinformeret velfærdsinnovation

DFiR ønsker at styrke sin opmærksomhed på innovation baseret på og inspireret af forskning. DFiR lancerede derfor i sidste halvår af 2023 et nyt projekt under overskriften *Forskningsinformeret velfærdsinnovation i kommunerne*.

Projektet er bl.a. igangsat på baggrund af det i sommeren 2023 afsluttede projekt om forskning og udvikling ved professionshøjskoler og erhvervsakademier. DFiR konstaterede på baggrund af dette projekt, at der er plads til et langt stærkere og mere systematisk samspil mellem FoU på den ene side og den kommunale praksis og hverdag på den anden side.

Velfærdsinnovation omfatter løsninger eller processer, der forbedrer velfærden til gavn for borgerne, og som skal føre til, at opgavevaretagelsen og ydelserne gøres klogere og/eller at deres kvalitet højnes. Velfærdsinnovation, der er informeret af forskning, forudsætter de rette forsknings- og innovationsbroer til at understøtte udveksling og deling, ibrugtagning og spredning samt videreudvikling af ny viden og nye løsninger.

Med tanke på de komplekse strukturelle, økonomiske og faglige udfordringer, som de danske kommuner i disse år skal håndtere, er der et presserende behov for at undersøge, om og hvordan den forskningsinformerede velfærdsinnovation kan komme kommunerne mere til gavn.

Samtidig er det en udfordring for flere forskningsmiljøer med fokus på velfærdsområderne at skaffe finansiering til deres forskning, der ofte falder mellem flere stole i det forskningsfinansierende landskab. Det peger på et behov for styrkede systemiske og finansielle rammer for forskning og udvikling på velfærdsområdet og for den forskningsinformerede kommunale velfærdsinnovation. Dette kalder ligeledes på politisk opmærksomhed og handling.

Formålet med projektet er at undersøge, hvilke understøttende instrumenter, der eksisterer i forhold til at bringe FoU i spil i styrkelsen af de kommunale velfærds- og dannelsesopgaver. DFiR vil i projektet undersøge potentialer og barrierer i det eksisterende system for understøttelse og finansiering af forskningsinformeret innovation i kommunerne.

Projektet er afgrænset til at undersøge den systemiske understøttelse af velfærdsinnovation i de kommunale opgaver inden for dagtilbud-, skole-, social-, beskæftigelses- og sundhedsområderne, herunder hvordan broerne mellem forskning og praksis kan styrkes.

Det vil rådet gøre ved at:

- Kortlægge aktørerne i det eksisterende videnbaserede innovationsfremmesystem.

- Identificere mangler i det eksisterende system.
- Præsentere et katalog over internationale og nationale best practice eksempler på velfungerende videnbroer rettet mod velfærdsinnovation.

Projektet vil blive baseret på en række informantsamtaler og stakeholderkonsultationer samt indsamling af best practice cases nationalt og internationalt.

Aktiviteter og publikationer

- En rundbordssamtale, der afholdes i maj 2024.
- Et katalog over best practice cases om videnbroer i dansk og international sammenhæng, der udgives sommeren 2024.
- To DFIR briefs, der udkommer hhv. januar og sommeren 2024.
- Et policy brief, der udkommer i sommeren 2024.

Visioner for den danske universitetssektor frem mod 2035

Debatten om universiteternes samfundsrolle er hverken ny eller afgrænset til Danmark, og den er taget til de seneste årtier, da universiteterne i stigende grad betragtes som centrale i opbygningen af moderne videnøkonomier i global konkurrence og i løsningen af store samfundsudfordringer. De politiske forventninger til universiteterne er høje, og de offentlige investeringer i forskning og uddannelse er omfattende.

Flere globale tendenser og udfordringer vil formentlig komme til at præge universiteternes rolle fremover. Konkret ønsker DFIR at indgå i dialogen med centrale politiske beslutningstagere om visioner for universiteternes rolle og de dilemmaer, der opstår i krydspreset fra 1) behovet for økonomisk

vækst og forskning i klima- og bæredygtighed, 2) øgede geopolitiske spændinger, 3) faldende ungdomsårgange og 4) omfanget af misinformation og ekkokamre i den offentlige debat.

Spørgsmålet er, hvilken samfundsrolle universiteterne skal have i fremtiden, hvilken balance, der skal være mellem universiteternes forskellige opgaver, og i hvor høj grad universiteterne autonomt skal udfylde disse roller.

Projektet sigter mod at skabe en fælles forståelse for diversiteten og dilemmaerne i universiteternes samfundsroller.

Aktiviteter og publikationer

- Netværksarrangement om visioner for den danske universitetssektor afholdes i 2024.
- Opsamlende DFIRbrief udgives i 2024.

Debatrække: Kunstig intelligens i forskning og innovation

Kunstig intelligens har potentiale til at revolutionere vores samfund. Det gælder ikke mindst for de danske forsknings- og innovationsaktører, der med brugen af kunstig intelligens forventes at kunne forøge kvaliteten, omfanget og relevansen af deres arbejde. Men teknologien kan også medføre omfattende ændringer af rammerne for forskning og innovation, herunder udfordre kendte processer som fagfællebedømmelse og forskningsansøgninger. De markante forandringer af forsknings- og innovationslandskabet bør ledsages af etiske og sikkerhedsmæssige overvejelser, ligesom det må overvejes, om de danske miljøer griber de

nye muligheder i tilfredsstillende omfang og på en tilstrækkelig velovervejet måde.

Debatterne belyser, hvordan kunstig intelligens kan påvirke det danske forsknings- og innovationslandskab, og afdækker behovet for politisk intervention, f.eks. i form af regulering eller understøttende initiativer.

Debatrækken arrangeres i samarbejde med Digitaliseringsministeriet, Pionercentret for Kunstig Intelligens og Fondenes Videncenter. Det omfatter tre fyraftensarrangementer, der, hvor der inviteres til en diskussion af, om vi i Danmark har de rette rammer for at udnytte potentialerne og hvilke risici, der eksisterer.

Aktiviteter og publikationer

- Debatmøde I: *Kunstig intelligens: Barrierer og potentialer for dansk forskning og innovation.* Afholdt den 12. december 2023 i København.
- Debatmøde II: *Kunstig intelligens: Hvordan håndteres risici for dansk forskning og innovation?* Afholdt den 22. januar 2024 i København.
- Debatmøde III: *Hvordan vil kunstig intelligens ændre rammerne for forskning?* Afholdt den 28. februar 2024 i København.
- DFIRbrief 41: Kunstig intelligens i forskning og innovation.
- Opsamlende DFIRbrief udgives i foråret 2024.

Kapitel 6

Internationale aktiviteter

DFiR deltager løbende i internationale aktiviteter for at fremme internationalt samarbejde, indhente inspiration og adgang til sparring samt have et bredere perspektiv i sin rådgivning. I 2023 deltog DFiR i følgende aktiviteter:

- Møde i det europæiske forum for videnskabelige rådgivere (European Science Advisors' Forum, ESAF), Timișoara, september 2023
- International workshop om innovationspolitik, København, september 2023
- Møde i initiativet for små avancerede økonomier (Small Advanced Economies Initiative), Singapore, oktober 2023
- Møde i det europæiske forsknings-, teknologi-, og innovationsråd (National STI Councils in Europe), november 2023
- Studietur for DFiR til Bruxelles, december 2023.

Det europæiske forum for videnskabelige rådgivere (European Science Advisors' Forum, ESAF)

I september 2023 mødtes det europæiske netværk for videnskabelige rådgivere i Timișoara i Rumænien for at diskutere og dele erfaringer med videnskabeligt baseret rådgivning af politiske systemer. På mødet blev professor Maria Chiara Carrozza fra det italienske forskningsråd valgt som formand. Derudover var mødet en anledning til at diskutere nye rammer for samarbejdet, herunder en tættere tilknytning til EU-Kom-

missionen. Kunstig intelligens var ligeledes et tema for mødet.

International workshop *SME investment in research and development – trends and explanations*

Den 21. september 2023 afholdt DFiR, sammen med Dansk Center for Forskningsanalyse, Aarhus Universitet, en workshop om de europæiske tendenser for små- og mellemstore virksomheders investeringer i forskning og udvikling. Workshoppens var en del af DFiR's projekt *Innovative SMV'er – rige og robuste samfund har kloge virksomheder* og belyste betydningen af forskning og udvikling for SMV'er. Det blev fremhævet, at FoU-aktive SMV'er ofte er mere engagerede i disruptiv forskning end større FoU-aktive virksomheder, og bidrager til udviklingen af nye teknologimarkeder. SMV'erne bidrager samtidig til en stor del af den samlede produktion, og SMV'ernes FoU-investeringer har stor betydning for deres produktivitet og økonomiske vækst.

Imidlertid koncentrerer forskning og udviklingsaktiviteterne på færre virksomheder i Danmark. Der var oplæg fra internationale eksperter og forskere, og deltagelse fra Finland, Holland, Storbritannien og Tyskland samt aktører fra det danske innovationssystem. Diskussionen fokuserede på, at SMV'ers andel af den samlede erhvervslivs FoU-investeringer på tværs af OECD synes at være

Europaparlamentet, Bruxelles

faldet siden finanskrisen i 2009, men er steget i nogle OECD-lande, hvilket rejser spørgsmål om udfordringer i det danske system for innovationsfremme målrettet SMV'er. En blandt flere væsentlige årsager hertil er den stigende konkurrence om talent.

Initiativet for små avancerede økonomier (Small Advanced Economies Initiative)

I oktober 2023 blev det ottende højniveau-møde i Small Advanced Economies Initiative afholdt. Delegationer fra New Zealand, Singapore, Israel, Schweiz, Danmark, Finland og Irland mødtes i Singapore for at udveksle erfaringer inden for tre områder: Udenrigspolitik & Handel, Økonomi samt Forskning & Innovation. DFIR deltog sammen med Uddannelses- og Forskningsstyrelsen om forsknings- og innovationssporet, og der deltog også delegationer fra Udenrigsministeriet og Erhvervsministeriet. Et særligt fokus var den tværgående analyse af, at der var ændrede rammer for små åbne økonomier. Det blev konstateret, at globaliseringen er under

forandring snarere end afvikling. Økonomisk handlede det om emner som modstandsdygtige forsyningskæder, højere transportomkostninger og reducerede arbitragemuligheder på arbejdskraftsiden grundet den teknologiske udvikling og automatisering. Politisk blev der fokuseret på stormagtsrivalisering især mellem USA og Kina og stigende modstand mod Vestens dominans i eksisterende internationale samarbejdsstrukturer. Det giver udfordringer, men skaber også en ny platform for innovationspolitikken.

De europæiske forsknings-, teknologi-, og innovationsråd (National STI Councils in Europe)

De europæiske forsknings-, teknologi-, og innovationsråd er et netværk af DFIR's europæiske søsterorganisationer, der alle varetager en rådgivende funktion i deres respektive lande. DFIR deltog i højniveau-mødet i november i Ghent i Belgien, hvor der blev stillet skarpt på sammenhængen mellem europæisk og national innovationspolitik. Mødet omfattede oplæg fra imec, som er en førende global forskningshub inden for halv-

lederteknologier – en strategisk vigtig teknologi for Europa. Endelig var den sædvanlige bordrunde på programmet, hvor de enkelte medlemmer præsenterer de respektive råds igangværende arbejde og prioriteringer. Sekretariatet deltog også i det årlige møde for sekretariaterne, der blev afholdt i Prag i Tjekkiet i maj 2023. På dagsordenen var en temadrøftelse om forskningssikkerhed.

Studietur for DFiR til Belgien i december 2023

For at opnå et dybere kendskab til nogle af de store dagsordener inden for EU's forsknings- og innovationspolitik i en tid præget af krisestemning med eftervirkninger af pandemien, store geopolitiske forskydninger, klimakrise, et Europa der sakker bagud på innovationsområdet samt en hastig digital omstilling, tog DFiR på studietur til Bruxelles.

I den nye geopolitiske virkelighed balancerer Europa mellem lukkethed, resiliens, strategisk autonomi og teknologisk suverænitét på den ene side og åbenhed, samarbejde, international rekruttering og samhandel på den anden side, alt imens den løbende unionsudvidelse er på dagsordenen. Samtidig arbejder kommissionen allerede nu med at forme det nye rammeprogram for forskning og innovation, der skal efterfølge Horizon Europe.

Studieturen fokuserede også på den verserende debat om europæisk resiliens, og besøgte Tænketanken Bruegel i et møde, hvor også flere centralt placerede kommissionsfolk, der arbejder med strategisk autonomi og teknologisk suverænitét, deltog. Derudover besøgte rådet virksomheden imec.

Internt i forskningsverdenen har der længe verseret en debat om kvalitetsmåling af forskningen, som bl.a. er udmundet i etableringen af organisationen COARA (Coalition for Advancing Research Assessment), der har formuleret den fælles erklæring, *Agreement on Reforming Research Assessment*, som skal sikre en mere helhedsorienteret tilgang til at måle forskningskvalitet, -resultater og -karriereveje, herunder en mere ansvarlig brug af indikatorer. Derfor besøgte DFiR Science Europe og COARA i Bruxelles.

Slutteligt har DFiR længe interesseret sig for videnskabelig rådgivning. Det udmøntede sig bl.a. i DFiR-rapporten fra 2021 *Adgang til bedre videnskabelig rådgivning i Danmark*. DFiR tog derfor emnet op igen på studieturen og besøgte EU-kommissionens Joint Research Center (JRC) for at høre om kommissionens arbejde med at integrere viden fra forskning i politikudvikling.

Som supplement til møderne var DFiR også optaget af Danmarks placering i Europa. DFiR mødtes derfor i forbindelse med studieturen med en række danske aktører placeret i Bruxelles.

Slutteligt mødtes rådet med Director of Policy Coordination and Foresight, Thomas Jørgensen, fra European University Association (EUA), som fortalte om EUAs projekt *Universities and the future of Europe (UniFE)* og rapporten *What if? Exploring possible futures of transnational cooperation for Europe's universities*.

Bilag 1

Medlemmer af Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd:

Professor **Frede Blaabjerg** (formand), Aalborg Universitet

Direktør **Steffen Bohni**, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

Centerleder, professor **Jes Broeng**, Danmarks Tekniske Universitet

Centerleder, professor **Mette Birkedal Bruun** (næstformand), Københavns Universitet

Programchef **Poul Toft Frederiksen**, Poul Due Jensens Fond

Centerleder, professor **Tine Jess**, PREDICT, Aalborg Universitet

Chief Operating Officer **Søren Nedergaard**, Novo Nordisk Fonden

Dekan **Christine Nellemann**, Danmarks Tekniske Universitet

Rektor, professor **Lene Tanggaard**, Designskolen Kolding og Aalborg Universitet

Noter

- 1 Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (2023): Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råds Årsrapport 2022. Publikationen kan tilgås her: <https://ufm.dk/publikationer/2023/filer/aarsrapport2022.pdf>
- 2 Regering (2022): Ansvar for Danmark: Det politiske grundlag for Danmarks. Publikationen tilgås her: <https://fm.dk/udgivelser/2022/december/regeringsgrundlag-ansvar-for-danmark/>
- 3 Regeringen (2023): DK2030. Danmark rustet til fremtiden. Publikationen kan tilgås her: <https://fm.dk/udgivelser/2023/november/dk2030-danmark-rustet-til-fremtiden/>
- 4 Uddannelses- og Forskningsministeriet (2023): National strategi for kvanteteknologi – del 1. Publikationen kan tilgås her: <https://ufm.dk/publikationer/2023/filer/strategi-for-quanteteknologi-del-1.pdf>
- 5 Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (2023): Universiteter for fremtiden: Tyve år med universitetsloven. Publikationen kan tilgås her: https://ufm.dk/publikationer/2023/filer/universitetsprojekt_hovedrapport2023.pdf
- 6 Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (2023): DFIRbrief 43: Aftale om fondsfinansieret forskning: Vindue for ledelsen på universiteterne. Briefet kan tilgås her: <https://ufm.dk/forskning-og-innovation/rad-og-udvalg/danmarks-forsknings-og-innovationspolitiske-rad/aktuelt/dfir-briefs/dfirbrief-43-aftale-om-fondsfinansieret-forskning-vindue-for-ledelsen-pa-universiteterne.pdf>
- 7 Aftale om en fælles model for finansiering af forskningsprojekter. Aftalen kan tilgås her: <https://dkuni.dk/wp-content/uploads/2023/11/aftaletekst-enderlig-version.pdf>
- 8 Aftale om rammerne for Reform af universitetsuddannelserne i Danmark. Aftaleteksten kan tilgås her: <https://ufm.dk/lovstof/politiske-aftaler/aftale-om-reform-af-universitetsuddannelserne-i-danmark/enderlig-aftale.pdf>
- 9 Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (2023): DFIRbrief 42: Dansk innovation skal drives af en bred kreds af virksomheder. Briefet kan tilgås her: <https://ufm.dk/forskning-og-innovation/rad-og-udvalg/danmarks-forsknings-og-innovationspolitiske-rad/aktuelt/dfir-briefs/filer/dfirbrief-42.pdf>
- 10 Danmarks Statistik (2022): Forskning, udvikling og innovation 2022. Publikationen kan tilgås her: <https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/GetPubFile.aspx?id=44691&sid=forskning%20udvikling%20og%20innovation%202022>
- 11 Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (2022): Klimamål og midler. Publikationen kan tilgås her: https://ufm.dk/publikationer/2022/filer/dfir_hovedrapport_klimamaal_og_midler.pdf
- 12 Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (2023): DFIRbrief 37: Videnbaseret innovation. Briefet kan tilgås her: <https://ufm.dk/forskning-og-innovation/rad-og-udvalg/danmarks-forsknings-og-innovationspolitiske-rad/aktuelt/dfir-briefs/filer/dfirbrief-37-videnbaseret-innovation.pdf>
- 13 Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (2024): DFIRbrief 44: Har vi et velfungerende system for velfærdsinnovation? Briefet kan tilgås her: https://ufm.dk/forskning-og-innovation/rad-og-udvalg/danmarks-forsknings-og-innovationspolitiske-rad/aktuelt/dfir-briefs/filer/dfirbrief44_-forskningsinformeret-kommunal-velfaerdsinnovation.pdf
- 14 Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (2023): Praxis ind i forskning – forskning ud i praksis: Ti år med forskning og udvikling ved professionshøjskoler og erhvervsakademier. Publikationen kan tilgås her: <https://ufm.dk/publikationer/2023/filer/praksisforskningrapport.pdf>
- 15 Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (2021): Adgang til bedre videnskabelig rådgivning i Danmark. Publikationen kan tilgås her: <https://ufm.dk/publikationer/2021/filer/adgang-til-bedre-videnskabelig-radgivning-i-danmark.pdf>
- 16 Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (2023): DFIRbrief 40: Forsvarsforskning – kan forventningerne bære? Publikationen kan tilgås her: https://ufm.dk/forskning-og-innovation/rad-og-udvalg/danmarks-forsknings-og-innovationspolitiske-rad/aktuelt/dfir-briefs/filer/dfirbrief_40.pdf

Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd har til formål at fremme udviklingen af dansk forskning, teknologiudvikling og innovation til gavn for samfundet. Rådet har ansvar for at give uddannelses- og forskningsministeren, Folketinget og øvrige ministre uafhængig og sagkyndig rådgivning om forskning, teknologiudvikling og innovation på overordnet niveau, herunder om kommende behov. Rådet skal inddrage relevante nationale og internationale erfaringer og tendenser i sin rådgivning, der skal være baseret på dokumentation, undersøgelser, analyser og evalueringer inden for forskning, teknologiudvikling og innovation.

